

SPIEKERSKORNER

Gidsen in Parijs

Katrien De Vlaemynck

VAKONDERDEEL

Lezen, schrijven en spreken

KLAS

7 bso

DOELSTELLINGEN

- Leerlingen kunnen in toeristische gidsen informatie opzoeken over een bepaalde bezienswaardigheid.
- Leerlingen kunnen in die informatie selecteren wat belangrijk/minder belangrijk is in functie van de doelgroep (= klasgenoten).
- Leerlingen kunnen die informatie verwerken in een tekst.
- Leerlingen kunnen een kort schema van hun tekst maken.
- Leerlingen kunnen hun klasgenoten ter plaatse 'gidsen' over een bepaalde bezienswaardigheid.

TOELICHTING

In de 7de jaren bso is één van de thema's binnen PAV (Project Algemene Vakken) 'Organisatiebekwaamheid'. Sinds een aantal jaren wordt dit thema in onze school concreet uitgewerkt in een vierdaagse reis naar Parijs. In de lessen wordt deze uitstap grondig voorbereid: brochures van reisbureaus worden geraadpleegd, prijzen vergeleken, vervoermiddelen tegen elkaar afgewogen (hoe geraken we in Parijs? wat kost welk vervoermiddel?), er wordt geoefend met het lezen van een wegenkaart en een stadsplan, en het programma wordt opgesteld. Daarnaast organiseren de leerlingen ook activiteiten waarmee ze geld kunnen verdienen voor hun reis: een broodjesverkoop, een oud-leerlingenavond, enz.

De eerste jaren lieten we de leerlingen ook informatie opzoeken en vertellen aan hun klasgenoten, maar dat gebeurde op voorhand in de klas. Het was heel moeilijk voor de leerlingen om naar die uitleg te luisteren. Dat kwam vooral omdat ze zich bij de uitleg die gegeven werd, geen enkele voorstelling konden maken. Ze hoorden massa's vreemde woorden die voor hen geen inhoud hadden. Eenmaal ter plaatse wist zo ongeveer niemand meer wat we in de klas over dat gebouw verteld hadden. Verloren tijd dus. Anderzijds hoorde ik mezelf na enkele jaren steeds dezelfde uitleg geven en voelde ik dat het soms niet meer zo boeiend overkwam als in het begin.

Sinds twee jaar hebben we de leerlingen ingeschakeld als gidsen. Een echt succes. De betrokkenheid van de leerlingen is veel groter. Ze weten precies op welke dag in het programma zij aan de beurt zijn, sommigen spreken letterlijk van 'hun gebouw' als ze het hebben over het gebouw waarover zij iets zullen vertellen. Bij velen is er de spanning hoe dat gebouw er nu in het echt zal uitzien. Als sommige klasgenoten niet luisteren, maant de gids ze aan om op te letten. En in één klap is nog een ander probleem opgelost. Als de derde en vierde dag de vermoeidheid toeslaat en men eigenlijk graag van het programma wil afwijken, is er direct protest van de gidsen van die dag. Kortom: niets dan voordelen en een methode die eigenlijk op meer schooluitstappen toegepast kan worden.

VERLOOP

STAP 1

Via video en (foto)boeken maken de leerlingen kennis met Parijs en wat daar allemaal te zien is. We noteren wat we allemaal willen zien. Eventueel wordt de lijst nog aangevuld met suggesties van leerlingen die reeds eerder in Parijs waren of van tips die iemand hen gaf. Daaruit wordt al een eerste keuze gemaakt: wat willen wij zien, rekening houdend met de beschikbare tijd? (Verder in de lessenreeks wordt een concreet programma gemaakt met de leerlingen.)

Wie zal meer opzoeken over een bepaald gebouw, een buurt, enz.? De leerlingen maken een keuze. Afhankelijk van de grootte van de klasgroep wordt alleen of met twee gewerkt.

STAP 2

Informatie over het onderwerp opzoeken in verschillende reisgidsen of op het internet. Er moeten minstens drie verschillende bronnen geraadpleegd worden. De leerlingen nemen kopies van 'hun' onderwerp. Ze noteren ook de titel, auteur, uitgeverij, enz van het boek. Bedoeling is dat ze een korte bibliografie opstellen; dat is meteen een voorbereiding voor hun Geïntegreerde Proef.

STAP 3

Uit de teksten de belangrijkste en meest interessante informatie halen en daar één tekst van maken. Daarbij moeten de leerlingen rekening houden met het publiek waarvoor de tekst bestemd is: de klasgenoten. Wat zal hen interesseren?

Wat kan vermeld worden in de tekst:

- wanneer werd het bouwwerk opgetrokken?
- waarvoor diende het toen? waarvoor wordt het nu gebruikt?
- wat is typisch aan het gebouw?
- is er een leuk verhaal aan verbonden?
- wat moet je zeker gezien hebben in/aan dat gebouw?

Bij het schrijven van de tekst maken de leerlingen gebruik van hun 'stappenplan schrijven' (zie bijlage).

STAP 4

De leerlingen maken een kleine steekkaart met de belangrijkste punten van hun tekst. Dit schema mogen ze ter plaatse bijhebben en dient als ondersteuning bij hun uiteenzetting.

Al het materiaal (de opgezochte teksten, foto's, de zelfgemaakte tekst, het schema en de bibliografie) wordt samengebracht in een bundeltje. Af en toe wordt er in de lessen PAV tijd gemaakt om aan deze opdracht te werken: het stappenplan schrijven wordt nog eens overlopen; wie wil, kan informatie krijgen over hoe je een schema moet maken; men kan wat men reeds maakte, voorleggen.

STAP 5

De grote dag wanneer men de uiteenzetting ter plaatse moet geven. De leerlingen maken hierbij gebruiken van hun schema en mogen data en moeilijk te onthouden namen aflezen.

Ze weten dat ze beoordeeld zullen worden op de volgende punten: de juistheid van de informatie, of het interessant is, of men zijn klasgenoten weet te boeien, de taal en de verstaanbaarheid. De beoordeling wordt alleen door de leerkracht gedaan, niet door de klasgenoten. Op het moment van de uitleg wil ik dat al hun aandacht gaat naar de inhoud van de informatie. Het luisteren ter plaatse is niet altijd makkelijk. Er zijn storende factoren zoals verkeer, andere toeristen, souvenirverkopers, knappe jongens (de groep bestaat vooral uit meisjes...), bedelende kinderen...

Maar als na een uiteenzetting voor het *Musée d'Orsay* een leerling aan de gids van dienst vraagt of zij hier misschien al eens eerder geweest is, weet ik dat de gidsbeurt geslaagd is.

BIJLAGE: STAPPENPLAN SCHRIJVEN¹

HOE SCHRIJF JE EEN TEKST?

STAP 0: voorbereiden

Stel jezelf, voordat je de tekst gaat schrijven, de volgende vragen:

- (1) Wat voor soort tekst ga ik schrijven?
- (2) Waar komt de tekst in te staan?
- (3) Uit wie bestaat het publiek?
- (4) Wat is het doel van de tekst?
- (5) Moet ik formeel of informeel schrijven?

STAP 1: trefwoorden

Verzamel trefwoorden over het onderwerp waar je gaat over schrijven.

Bedenk uit hoeveel pagina's je tekst zal bestaan en waar elke alinea over gaat.

Zet de trefwoorden bij de juiste alinea of onder het juiste tussenkopje.

STAP 2: kladversie

Schrijf de kladversie van de tekst.

STAP 3: beoordeling

Lees je eigen kladversie nog een keer of laat iemand anders jouw kladversie lezen.

Let onder andere op de volgende punten:

- Is de tekst in alinea's verdeeld (en staan er tussenkopjes boven)?
- Zijn de zinnen goed?
- Zijn alle woorden goed geschreven?

Schrijf je aanwijzingen voor verbetering met potlood in de kantlijn.

STAP 4: netversie

Verbeter de fouten in je kladversie. Bedenk of je rekening hebt gehouden met de punten die je bij stap 0 hebt opgeschreven.

Schrijf de tekst nu in het net.

Katrien De Vlaemynck
Lange Kroonstraat 177
2530 Boechout
kadevl@pandora.be

Noot

1. Dit stappenplan is afkomstig uit een Noord-Nederlandse totaalmethode (Instrumentaal of BV Taal?).